

om i vårt land som är beroende av bilen för att kunna transportera sig, Helena Vilhelmsson?

Anf. 104 HELENA VILHELMSSON (C) replik:

Fru talman! Hur kan det ur ett landsbygdsperspektiv och ur ett miljöperspektiv vara försvarbart att generellt sänka miljöskatten på bränsle när cirka 49 procent av antalet körda mil utförs i de tre storstäderna och deras närhet, Niklas Wykman? Hur kan det inte vara bättre att se till att träffsäkra skattelättnader når dem vi talar om i det här replikskiftet, nämligen boende på landsbygden? Avdraget för boende i glesbygd är nog trots allt det mest träffsäkra vi har sett när det gäller skattelättnader hittills. Hur kan du försvara en skattesänkning på bränsle som inte i första hand gynnar landsbygdsbor, Niklas Wykman?

Anf. 105 TONY HADDOU (V):

Fru talman! Det är mycket vi är oeniga om – det har vi hört här i debatten – men en sak tycker jag att vi borde kunna enas om i Sveriges riksdag, och det är att inget barn i Sverige ska gå hungrigt. Inget barn ska behöva gå till sängs hungrigt eller oroa sig över morgondagen.

Man hade ju önskat att regeringen skulle ha något slags insikt om att det alltid är de redan utsatta, de mest sårbara, som drabbas värst när krisen kommer. För barnfamiljer med försörjningsstöd handlar det om en ekonomi som ansträngts ännu hårdare och långt över det möjliga. Vi ser föräldrar och familjer som under året har slitit hårt för att deras barn ska få mat på bordet och som fått vända på varenda krona för att ekonomin på något sätt ska gå ihop.

Vi har samtidigt en akut bostadskris, och människor har fortsatt blivit bostadslösa – mitt under krisen. Det handlar om barn som snabbt fått packa en väska och lämna sin trygghet. De har fått följa med föräldrarna till närmaste socialkontor för att försöka få tak över huvudet, med ovisshet och ingen aning om hur långt det blir till skolan eller ens hur morgondagen ser ut. Så ser de sociala och ekonomiska klyftorna ut i Sverige: Medan vanligt folk blivit arbetslösa och fått välja mellan att kunna äta eller betala hyran har vi miljonärer som blivit miljardärer under en global kris. Vi har alltså de som lever på överflöd av kapital, och så har vi de som lever på marginalen.

Att den här regeringen, med Socialdemokraterna i spetsen, prioriterar de rika i stället för att ta tag i de växande klyftorna är ingenting nytt. Redan innan krisen, i förra årets budget, valde regeringen att lägga miljardbelopp på olika avdrag och skattesänkningar för de rikaste, och på den linjen tycks de fortsätta. Det är en välbekant och skadlig linje som efter decennier av skattesänkningar, nedskärningar i välfärden, privatiseringar, marknadsliberala lekstugor och utförsäljningar av våra hem har gett oss ökade klassklyftor, en välfärd på svältkost och ett samhälle som inte är nog rustat att hantera kriser. Är det något det här året har visat oss är det hur skört livet är och hur viktigt ett robust och förberett samhälle är, men trots det fortsätter regeringen

på samma nyliberala linje i stället för att säkra välfärdens långsiktiga finansiering eller ta tag i de växande klyftorna.

Vi har hört regeringen och stödpartierna i debatten i dag. Vi har hört den mest storslagna retorik, men tyvärr stämmer den inte överens med hur verkligheten ser ut. Vi befinner oss nämligen i en djup samhällskris där våra grannar förlorar jobbet, inte klarar av att betala hyran och möter ännu en nedskärning i området. Det är en kris där de mest sårbara och sköra återigen lämnas på efterkälken, där sjuka utförsäkras och allt fler inte kan leva på sin ersättning eller inkomst. Det är de som får betala priset för den här politiken.

Fru talman! När regeringen prioriterar de rika framför att ta tag i de växande klyftorna väljer Vänsterpartiet en annan väg. Vi presenterar omfattande och nödvändiga satsningar på välfärden och ett reformerat skattesystem i syfte att öka jämlikheten. Vi vill omfördela och utjämna de ekonomiska klyftorna; det är det viktigaste uppdraget vi kan utföra här i riksdagen. Det är så vi bygger ett starkare samhälle som klarar av att ta hand om de mest utsatta och sårbara – oavsett om det är kris eller inte.

Därför föreslår vi en ökad beskattning av dem med allra högst inkomster, på kapital och förmögenheter, och vi lägger om den ekonomiska politiken så att de rikaste får betala mer och subventioneras mindre. Vi måste nämligen bygga ut och rusta upp välfärden tillsammans. Vi måste höja närvaron av personal inom sjukvård och äldreomsorg samt på vårdcentraler.

Det är också dags att välfärdsarbetarna får de villkor de förtjänar. För vad är ett välfärdsland utan personal inom välfärden? Och vad är ens välfärd om inte rätten till vård, utbildning och tryggt arbete med anständiga villkor? Jag tror knappast att det är miljardärerna, vd:ar eller rika aktieägare som kommer att rädda oss ur krisen, utan faktum är att det är välfärdsarbetare. Det är vårdpersonalen, busschaufförer och alla andra som varje dag kämpar och ställer upp för att bära upp det här samhället. Det är alla dem det handlar om – de som står i frontlinjen mot coronaviruset. Det är där riktiga satsningar borde göras, och det är där arbetsvillkoren måste stärkas.

Kostnaden kan kapitalägarna och rikisarna gott stå för, för det är just de som sitter på mycket kapital och förmögenheter som i decennier har fått stå i rampljuset för politiska beslut och den förda ekonomiska politiken. De har fått slopade eller minskade skatter på förmögenheter, arv, fastigheter, kapitalinkomster samt det ena jobbskatteavdraget efter det andra – och ännu fler bidrag. Jag skulle ändå säga att Sverige är ett skatteparadis för deras del.

Samtidigt har fackförbund och löntagare konsekvent försvagats på en alltmer liberaliserad arbetsmarknad, och trygghetssystemen har urholkats. Sammantaget har allt detta bidragit till ökade klassklyftor. I decennier har sänkta skatter för de rikaste motiverats med att det skulle skapa jobb, men det enda vi har fått är just nedskärningar i vård, skola och omsorg och en

ekonomisk elit som drar ifrån snabbare än någonsin förr och lämnar samhället bakom sig.

Fru talman! Det är dags att de rika börjar bidra. Det är dags att vi som samhälle ser efter varandra och stärker våra trygghetssystem och socialförsäkringar, att vi agerar solidariskt och att vi hjälper den som står längst ned på trappstegen. Hur kan man se fler anledningar att prioritera de redan rika när människor fryser under broarna och i en global pandemi hamnar i ännu mer utsatta och sårbara situationer?

För oss i Vänsterpartiet är målsättningen att öka jämlikheten i samhället. För oss är det självklart att satsa på den generella välfärden, minska de ekonomiska klyftorna och prioritera de ekonomiskt utsatta. Det är det viktigaste uppdraget vi kan utföra här i riksdagen. För det krävs en kraftfull fördelningspolitik som är riktad mot de grupper som har de största behoven.

Anf. 106 HAMPUS HAGMAN (KD):

Fru talman! För en liten stund sedan debatterade finansutskottets ledamöter här i kammaren – en debatt som handlade om vad staten borde prioritera och inte, vilka utgifter som borde bli större och vilka utgifter som borde bli mindre. Låt oss inte glömma att det aldrig hade varit möjligt att ha den debatten om det inte vore för alla skattebetalare runt om i Sverige.

Det är dessa skattebetalare som pengarna tillhör. Det innebär att vi politiker måste vara varsamma med hur pengarna används och prioritera rätt saker, men det innebär också att sänkta skatter är ett mål i sig. Det är ett mål att människor får behålla så mycket som möjligt av de pengar som de själva tjänat ihop. Det är ett mål att företagare får lägga så mycket som möjligt av sina pengar på att utveckla företaget och anställa fler.

Sänkta skatter ökar också tillväxten. Det skapar fler jobb, och skattesänkningar som stimulerar till fler arbetade timmar leder också till att kommunernas ekonomi stärks långsiktigt. Det som är mest betydelsefullt för att kommuner och landsting ska kunna upprätthålla och utveckla välfärden är skatteunderlagets utveckling. Att antalet arbetade timmar ökar är därför helt avgörande för välfärden.

Under Kristdemokraternas och Alliansens tid vid regeringsmakten stärktes välfärden. Det syns bland annat på hur skattekraften, det vill säga skatteunderlaget per invånare, utvecklades under den här tiden. Under dessa åtta år växte skattekraften från 162 600 kronor till 185 800 kronor, räknat i 2014 års fasta priser. Den ekonomiska politik och välfärdspolitik som fördes med Kristdemokraterna och Alliansen i regeringsställning innebar att resurserna till skola, sjukvård och omsorg ökade med över 100 miljarder kronor i fasta priser. Att öka tillväxten genom sänkta skatter och förbättrade förutsättningar för företag lönar sig för oss alla.

Fru talman! Vårt samhälle står nu inför stora utmaningar. På grund av den pågående pandemin har

problemen vi hade i vården och på arbetsmarknaden fördjupats. Köerna förlängs, och arbetslösheten ökar.

För att möta detta har regeringen lanserat ett återstartspaket med gröna investeringar, resurstillskott till välfärden och trygghet i omställning. En del av dessa satsningar är utan tvekan både bra och nödvändiga, men något saknas. Det märkliga är att en del av det som saknas inte saknas i den politik som bedrivs utan i kommunikationen. Oftast är det ju så att kommunikationen låter bättre än vad politiken är, men här är det faktiskt tvärtom. Regeringen gör nämligen skattesänkningar, och även om jag har synpunkter på hur de är utformade välkomnar jag att de åtminstone finns med i budgeten. Men det är nästan som att finansministern skäms över den politik hon bedriver när hon utesluter dessa delar ur sin kommunikation.

Fru talman! Jag inledde mitt anförande med att konstatera att skattesänkningar är ett mål i sig. Det är dock självklart också så att skatter är nödvändiga i ett samhälle, åtminstone i det samhälle vi vill ha. Skatter finansierar vården och äldreomsorgen. Skatter finansierar försvaret. Skatter finansierar skolan. Skatter finansierar rättssystemet. Detta är bara några saker som kan nämnas.

Det gör att vi behöver fundera på vilka skatter som är viktigast att sänka. För oss kristdemokrater är utgångspunkten att systemet ska gynna sådant som är gott i samhället, som arbete och företagande, sparande, gemenskap och givande. Det är också mot detta som vi kristdemokrater riktar våra skattesänkningar. Den som arbetar eller har arbetat får med vårt budgetförslag en skattesänkning. Vi höjer brytpunkten för statlig skatt. Vi sänker skatterna för föreningar. Vi höjer gåvoskatteavdraget.

För den som har en genomsnittlig inkomst sänks skatten med 200 kronor i månaden. Detta ökar drivkrafterna att arbeta, och det kommer att vara oerhört viktigt när Sverige ska resa sig ur den ekonomiska kris som pandemin lett till.

Den höjda brytpunkten för statlig skatt gör det mer lönsamt att vidareutbilda sig, till exempel till specialistsjuksköterska. Den gör det mer lönsamt att bli chef inom äldreomsorgen. Färre ska betala statlig skatt, och de som gör det ska betala mindre. Marginaleffekterna i skattesystemet måste minska.

Fru talman! Föreningslivet bidrar med mycket som är gott i vårt samhälle. Här lär vi oss att lyssna på andra. Här lär vi oss att kompromissa. Vi lär oss om medmänsklighet. Vi lär oss om grunderna i demokratin. Kristdemokraterna vill förenkla för föreningslivet, inte minst genom sänkta skatter. Genom sänkta skatter ges föreningar möjlighet att fokusera mer av sin tid och energi på kärnverksamheten, och det vinner vi alla på.

Därför tar vi bland annat bort reklamskatten för ideella föreningar. Under 2019 betalade ideella föreningar ungefär 60 miljarder kronor i reklamskatt. Detta är pengar som skulle kunnat användas till att utveckla och stärka föreningsverksamheten i stället för att försvinna i skatt.